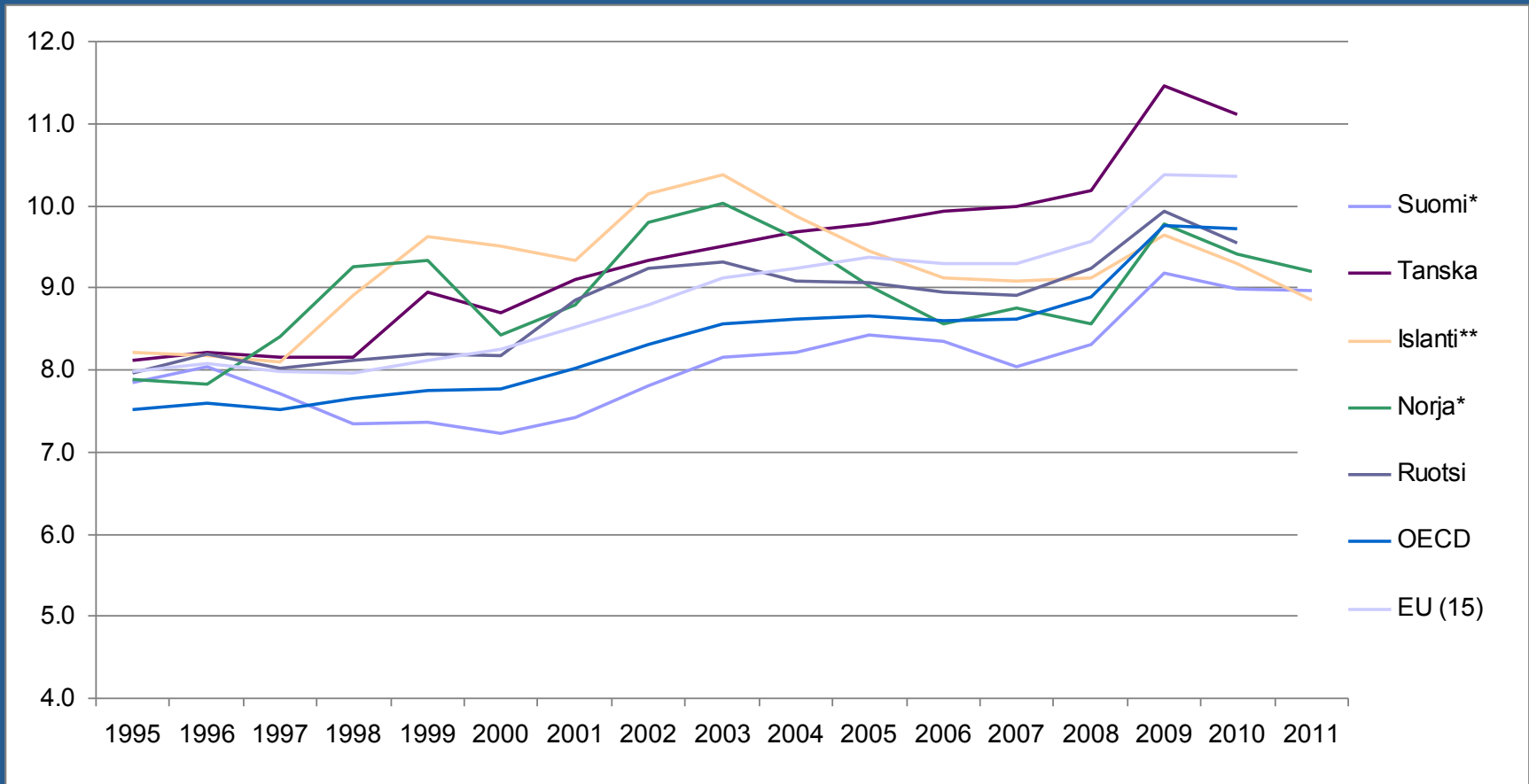

Miksi muutosta tarvitaan – ja pian?

Kari Raivio
Kansleri

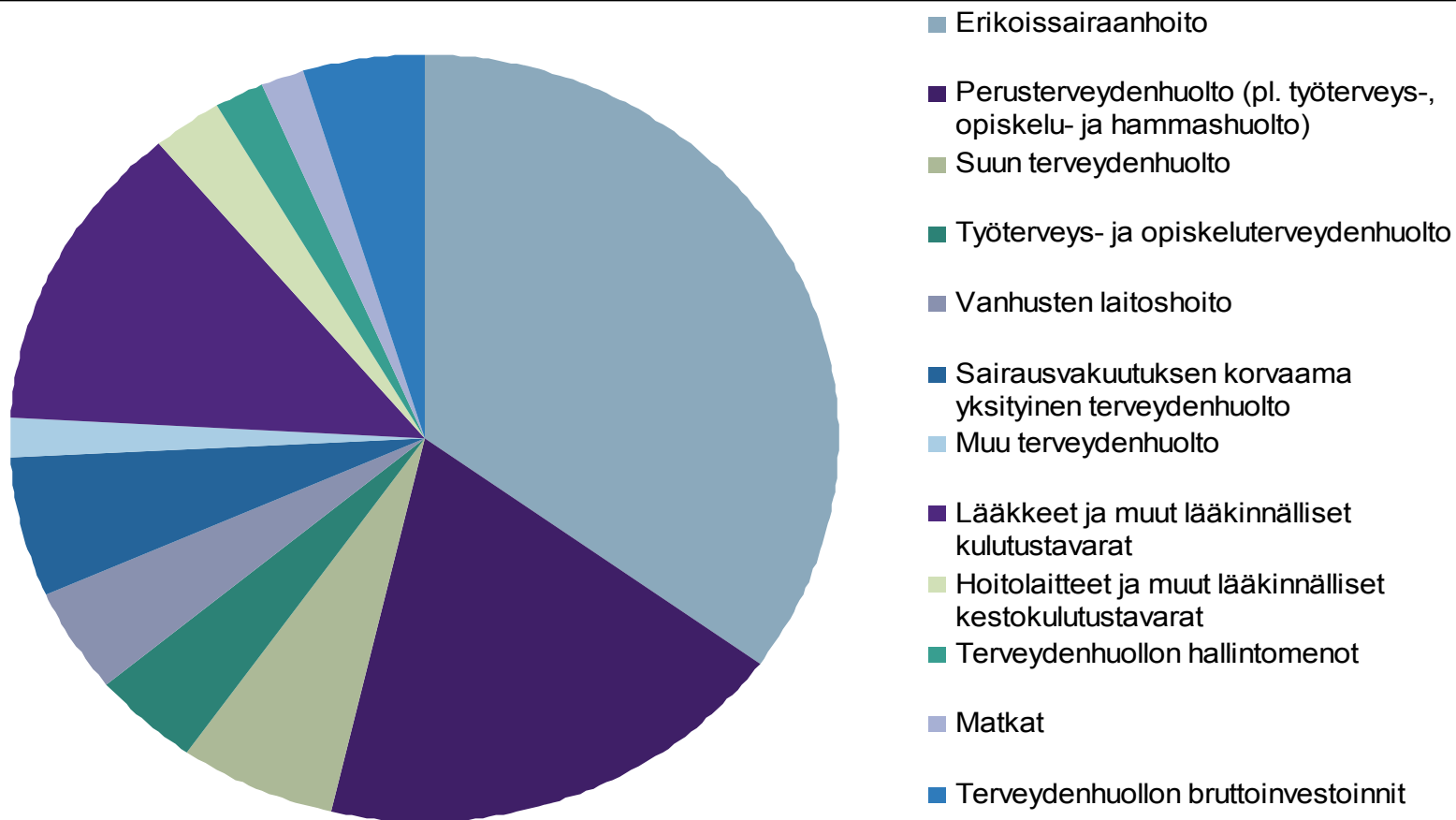
Libera: ”Pelastetaan julkinen terveydenhuolto” 4.2.2014

Terveydenhuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Pohjoismaissa, EU(15)- ja OECD-maissa 1995–2010, %

Lähde: OECD. stats.oecd.org 8.3.2013 tilanteen mukaan. *Suomen ja Norjan tiedot vuodelta 2011 **Islannin tieto vuodelta 2011
estimaatti.

Terveydenhuoltomenojen rakenne vuonna 2011, %

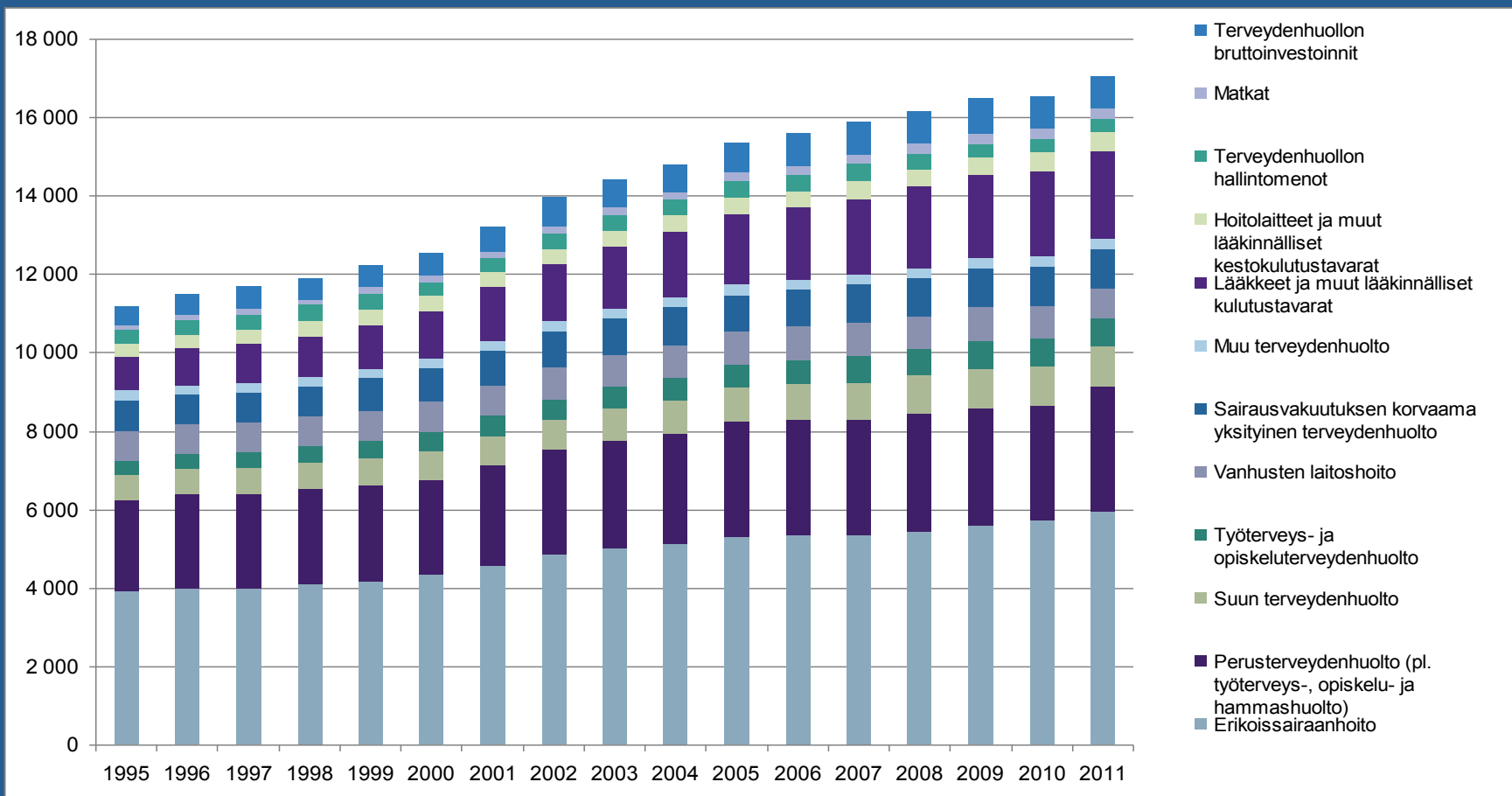

Lähde: THL, Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2011

Mikä ajaa julkista terveydenhuoltoa kriisiin?

- Julkinen talous – vain suhteellinen ongelma
- Kohoavat kustannukset
 - Väestön ikäkehitys
 - Lääketieteen kehitys
 - Väestön kasvavat odotukset
- Halvaantunut hallinto – illuusio ”lähidemokratiasta”
 - Kunnallinen itsehallinto – viety liian pitkälle
 - Kuntapäätäjien panttivankeus
 - Puuttuva kompetenssi
 - Monikanavainen rahoitus (valtio, kunnat, KELA, potilaat, työnantajat ym..)
- Kasvava eriarvoisuus

Terveydenhuoltomenot vuosina 1995–2011 vuoden 2011 hinnoin, milj. euroa

Lähde: THL, Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2011

Lähipalveluita vai hyviä palveluita?

		RAHOITTAJIA		TILAAJIA	
		Luku- määrä	Asukalta/rahoittaja	Luku- määrä	Asukalta/tilaaja
8	SUOMI	336	15 795	336	15 795
11	Kreikka	30	374 000	30	374 000
1	Itävalta	21	397 000	21	397 000
19	Malta	1	406 000	1	406 000
10	Saksa	200	411 000	200	411 000
26	Ruotsi	21	439 000	21	439 000
17	Luxemburg	1	471 000	9	52 000
4	Kypros	1	793 000	1	793 000
23	Slovakia	6	899 000	6	899 000
6	Tanska	5	1 098 000	5	1 098 000
5	Tsekki	9	1 140 000	9	1 140 000
7	Viro	1	1 340 000	4	335 000
24	Slovenia	1	2 010 000	1	2 010 000
25	Espanja	20	2 216 000	20	2 216 000
15	Latvia	1	2 271 000	8	284 000
14	Italia	20	2 943 000	20	2 943 000
16	Liettua	1	3 366 000	5	673 000
13	Irlanti	1	4 250 000	1	4 250 000
3	Bulgaria	1	7 538 000	28	269 000
12	Unkari	1	10 035 000	1	10 035 000
2	Belgia	1	10 517 000	7	1 502 000
21	Portugali	1	10 620 000	5	2 124 000
18	Hollanti	1	16 390 000	19	863 000
22	Romania	1	22 215 000	42	529 000
20	Puola	1	38 116 000	1	38 116 000
27	Iso-Britannia	1	60 520 000	152	398 000
9	Ranska	1	61 840 000	3	20 613 000

Pelastaako privatisointi?

- Yksityissektori OK kunhan se on aidosti sitä (KELA)
- Työterveyshuollon taloudelliset ongelmat:
 - ”Hoitaa maksutta perusterveitä, tk maksusta sairaita vanhuksia”
 - ”Perusterveille enemmän lab.tutkimuksia kuin tk:ssa sairaille”
- Yksityissektorin lumo nuorille lääkäreille
- Pätkätyöt ja pätkähoitosuhteet – kaksi kärsijää
 - Potilaat
 - Nuoret lääkärit
- ”Rusinat pullasta” upottaa julkisen sektorin
 - Päivystys- ja tehohoito jäävät julkiselle
 - Varattomat, asunnottomat, syrjäytyneet, maahanmuuttajat
 - Tulonmuodostus ohjaa yksityiselle

Onko tilanne akuutti?

- Kriisikuntien määrä kasvaa
- Poliittinen paine kova
- Priorisointikeskustelu kohta edessä

MUTTA

Monikanavarahoitusta kritisoitu ainakin vuodesta 1991 (WHO, OECD, VTV, STMn selvitykset, tutkijoiden raportit), mitään ei ole tapahtunut (ei nytkään SoTe-uudistuksessa)

MIKSI EI???

Kunnallinen itsehallinto, KELA ??